AHMED BİN ABDURRAHMÂN EL-HAZRECÎ

Endülüs'te yetişen Mâlikî mezhebi âlimlerinden. Künyesi Ebü'l-Abbâs'tır. İsmi, Ahmed bin Abdurrahmân bin Muhammed el-Ensârî el-Hazrecî el-Endülüsî'dir. 492 (m. 1099) senesi Rebî'ül-âhır ayında Meriyye şehrinde doğdu. 559 (m. 1164) senesi Cemâzil-evvel ayında Merrâkûş'te vefât etti.

Ahmed el-Hazrecî hazretleri, fıkıh, hadîs, kelâm, kırâat, târih ve diğer ilimlerde âlim olup, aynı zamanda şâir idi. Çok güzel yazı yazardı. İlim öğrenmek için çok beldeler dolaştı. Sebte, Fas, Endülüs ve başka yerlere gidip ilim öğrendi. Sonra Merrâkûş'te yerleşti ve vefâtına kadar orada kaldı. Ebû İshâk el-Yahsebî, Ebû Bekr Gâlib bin Atıyye, İbn-i Agleb ve başka âlimlerden ilim öğrendi ve rivâyetlerde bulundu. Kendilerinden ilim öğrendiği âlimlerin sayısı pekçoktur. Kendisinden ise, oğlu Ebû Abdullah, Ebû Muhammed bin Muhammed ve başka birçok kimse ilim öğrendi.

Ebü'l-Abbâs Ahmed bin Abdurrahmân el-Hazrecî hazretleri hadîs ilminde çok güvenilir, bir zât olup, fıkıh ilminde çok bilgi sahibi idi. Mezhebin usûl bilgilerinde mahir idi. Kırâat ilmindeki vukûfiyyeti gayet fazla idi. Kelâm ilmi âlimlerinin önde gelenlerindendir. Güzel yazı yazmakta, beliğ şiir söylemekte, zamanında bulunanların ençok beğenileni idi. İlim öğrenmekteki arzu ve gayreti fevkalâde idi. İlmi çok idi. Bununla beraber tevâzu sahibi idi. Alçak gönüllü idi. Kendisini tanıyanlardan çok ikram ve i'tibar görürdü. Herkes ilminden istifâde için can atardı. Dînî konularda suâlleri olanlar ona müracaat eder, anlıyacakları şekilde cevaplar alırlardı. Halka ilim öğretmesinden rahatsız olanlar kendine gelerek, bin dinar vermeyi ve ilim öğretmekten vazgeçmesini teklif etmişler ise

de, kabûl etmeyip, “Allahü teâlâya yemîn ederim ki, yeryüzü dolusu altın verseniz, yine de dîne hizmetten, halka, doğruyu anlatmaktan, âlimler ile görüşmekten ve onların yolunda bulunmaktan vaz geçmem” demiştir. Hakkı ve hakîkati öğretmesini istemeyenler, Ahmed bin Abdurrahmân el-Hazrecî’nin ilme olan düşkünlüğü ve bağlılığına hayran oldular. Hâllerinden utanıp tövbe ettiler. Bu büyük âlimin hayranları arasına girip, kendisinden istifâde ettiler.

Ahmed el-Hazrecî hazretleri, Gırnata kadılığında, daha sonra Merrâkûş kadılığında bulundu. Câmide, imamlık da yapardı. Bir ara Belensiye kadılığında bulundu. Daha sonra hazîne ile alâkalı yüksek bir göreve getirildi.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu’cem-ül-müellifîn cild-1, sh. 268

2) İzâh-ül-meknûn cild-1, sh. 137

3) Ed-Dîbâc-ül-müzehheb sh. 48